

Forskning på langsiktig integrasjonsprosesser og barn av innvandrere som vokser opp i Norge

Hvilke lærdommer kan vi ta med oss i møte med en ny flyktningestrøm?

Jon Horgen Friberg

Ett forbehold: Hvor lenge blir de værende?

Midlertidig kollektiv beskyttelse – retur til Ukraina eller permanent bosetting i Norge?

- Bosnia: langvarig krig, store ødeleggelser, demografiske endringer → Permanent
- Kosovo: Kortvarig krig, færre materielle og demografiske konsekvenser → Retur

Generelt om betingelsene for langsiktig integrasjon

Den norske modellen: Regulert arbeidsmarked, omfattende utdanningssystem, generøs velferdsstat

- Voksne innvandrere: Høye terskler inn i arbeidsmarkedet; dyrt når folk faller utenfor
- Innvandrernes barn: gode betingelser for sosial mobilitet

Stor variasjon mellom landgrupper

- Innvandrere kommer med svært ulike ressurser: Utdanning, språk, kulturelle ressurser
- Ikke det samme som møter ulike grupper i Norge: Etnisk diskriminering, kulturelle/religiøse barrierer

Ukrainske flytninger:

- Har med seg en del utdanning (men vi vet foreløpig lite om hvem som kommer)
- «Hvite» – møter mindre diskriminering
- Kristne – mindre kulturell friksjon i møte med det norske samfunnet

Utfall langs flere dimensjoner

Psykologisk, sosial og kulturell tilpasning

- Traumer ja, men hovedbilde er resiliens, trivsel og framtidsoptimisme
- Ensomhet ja, men bedres over tid
- Sosiokulturelle barrierer i ungdomstiden i stor grad knyttet til religiøse og kulturelle forhold
- De fleste har en «sunn» identitetsutvikling – opplevelse av manglende anerkjennelse knyttet til hudfarge og religion

Skolegang, frafall og utenforskap

- Generelt om barn av innvandrere: Dårligere karakterer – høyere innsats og ambisjoner
- Norsk skole blir stadig bedre på å få barn av innvandrere gjennom skoleløpet (men ikke sent ankomne)
- Betydelig mindretall faller fra – med betydelige konsekvenser
- ***Alder ved ankomst (kjønn): hvert år har stor betydning!***

Mye peker i retning av at barn av innvandrere fra Ukraina vil kunne klare seg godt i Norge (dersom de blir værende).

Men fra forskningen kan vi likevel ta med oss noen råd:

- Balansere behov for integrasjon i det norske samfunnet med behov for å vedlikeholde språk og identitet
- Legge til rette for sosial integrasjon og deltakelse gjennom støtte til fritidsaktiviteter
- Ingen tid å miste i overgangen til norsk skolegang – særlig fokus på gutter som ankommer sent i skoleløpet

